

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Aktuell forskning om musikterapi i Sverige

Fredag 18 november 2022

Sal 1E207 09.00-15.00

Kostnadsfritt deltagande, mat och dryck på egen bekostnad
Anmälan till ann-sofie.paulander@kmh.se

Program

09.00 Akademichef Per-Henrik Holgersson hälsar välkomna!

09.05-09.35 *Som plåster på själen-Om äldre män och musik som välbefinnanderesurs*

Fil. dr Katarina Lindblad, musikterapeut vid Capio Sollentuna palliativa enhet samt egen mottagning. Även verksam som föreläsare om musik i demensvården och som skribent.

Äldre män är överrepresenterade när det gäller suicid bland annat beroende på obehandlad depression. Samhället behöver utveckla metoder att fånga upp äldre mäns psykiska ohälsa och erbjuda hjälp och stöd som motsvarar männens behov och önskemål. I en tvärvetenskaplig, kvalitativ studie inom ramen för forskarskolan *Successful ageing* vid Örebro universitet, belyser Katarina Lindblad hur maskulinitetsnormer påverkar äldre mäns sätt att hantera sin psykiska hälsa, och hur musik kan fungera som en resurs för ökat välbefinnande.

09.35-10.05 *“Oj, är sticket redan över!” Familjecentrerad musikterapi med barn och spädbarn vid smärtsamma provtagningar*

Fil. dr Alexandra Ullsten, Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet. Post doc vid Centrum för Klinisk Forskning, Region Värmland, Musik- och bildterapeut vid Rehabiliteringen Specialistvård, Centralsjukhuset i Karlstad, Region Värmland

Såväl sjuka som friska spädbarn genomgår en stor mängd smärtsamma provtagningar och vaccinationer i starten av livet. För de större barnen är nålångrepp en av de vanligaste anledningarna till att barn besöker sjukhus. Underbehandlad smärta kan få allvarliga konsekvenser. Även smärtlindrande läkemedel har oönskade biverkningar. Procedursmärta är ett vårdproblem som forskningen och nyföddhets- och barnsjukvården måste hitta fler preventiva lösningar på. En sådan lösning är familjecentrerad musikterapi.

Paus 10.05-10.30

10.30-11.00 *Multisensoriskt musikdrama som pedagogiskt arbetssätt med elever med flerfunktionsnedsättning*

Fil. mag Linn Johnels, doktorand i Specialpedagogik vid Stockholms universitet, musikterapeut på Nationellt center för Rett syndrom och närliggande diagnoser.

Multisensoriskt musikdrama (MSMD) är ett pedagogiskt arbetssätt där element från musikterapi, så som lyhörddhet, musikaliskt samspel och utforskande, kombineras i en berättelse som förstärks med multisensoriska föremål. Arbetssättet är utvecklat för elever med flerfunktionsnedsättning, dvs. den elevgruppen som har de största svårigheterna och där såväl internationell forskning som svenska skolmyndigheter har pekat på behovet av kunskapsutveckling och mer pedagogiskt material. Arbetssättet utvärderas för närvarande i två forskningsstudier inom grundsärskolan med lovande resultat.

11.00-11.30 Musikterapi som insats till familjehemsplacerade barn och deras föräldrar

Fil. mag Rut Wallius, doktorand vid Aalborg Universitets, musikterapeut socialtjänstens öppenvård i Botkyrka kommun

På vilket sätt kan musikterapi vara ett stöd till barn och föräldrar efter en separation i form av en familjehemsplacering? Rut Wallius presenterar ett doktorandprojekt med fokus på musikterapiens roll i samband med återföreningsprocessen. Forskningsfrågorna rör bland annat samspelet mellan barn och föräldrar och föräldrarnas reflekterande förmåga. Studien har en kvalitativ ansats där datainsamling kommer att ske genom intervjuer och videofilmning.

11.30-12.00 Tillitsfulla relationer och skolutveckling

Fil. dr Ulf Jederlund, musikterapeut, skolhandledare, leg. psykoterapeut, universitetslektor vid Specialpedagogiska institutionen, Su. Författare till boken *Musik och språk, ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande* (Liber, 2012 / omarbetad 3:e utgåva in press, 2023).

Utifrån mångårig praktisk och teoretisk förankring inom musikterapi, med särskilt intresse för tidig kommunikation, musikens sociala dimensioner och samband mellan musik och språkutveckling, har Ulf på senare år kommit att arbeta och forska inom specialpedagogikens område. Kunskaper om relationellt samspel och betydelsen av goda relationer såväl mellan lärare och elever som mellan skolans alla yrkesverksamma, röner allt större intresse inom utbildningsforskning. *Relationell kompetens, intersubjektivitet och tillit* är exempel på begrepp som utforskas som relationella förutsättningar för skolutveckling inom det framväxande forskningsfältet "Relationell pedagogik."

Lunch 12.00-13.30

13.30-14.00 Musikterapi för barn som genomgår stamcellstransplantation

Med. dr Lena Ugglå, musikterapeut, Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Karolinska Institutet.

Två studier från ett doktorandprojekt på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Studierna inkluderar barn och deras föräldrar, som deltagit i en randomiserad studie på avdelningen Cellterapi och allogen stamcellsterapi (CAST). Syftet i de två studierna var att utforska barnets hälsorelaterade livskvalitet samt barnens och föräldrarnas erfarenheter av den interaktiva processer under musikterapiintervention. Datasamlingsmetoden var livskvalitetsinstrument och samforskningsintervju. En oberoende psykolog genomförde intervjuerna med barnen, föräldrarna och musikterapeuten och utförde analysen. Barnen skattade förhöjd livskvalitet efter musikterapiinterventionen och den kvalitativa studiens analys resulterade i tre teman: erfarenheter av kompetens och självkännet, interaktiv affektreglering som förändringspotential och betydelsen av den terapeutiska relationen.

14.00-14.30 Må bra med musik-Rapport från följeforskningsprojektet "Musik i barnsjukvården"

Fil. dr Anna-Karin Kuuse, forskarassistent Sophiahemmet Högskola samt musikterapeut fil.mag. BUP, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Fil. dr Louise Eulau, studierektor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning vid Sophiahemmets högskola

Fil. dr Ann-Sofie Paulander, lektor, programansvarig för utbildningsprogrammet i musikterapi på KMH

Musik i barnsjukvården är ett följeforskningsprojekt vars syfte var att undersöka huruvida musikaliska aktiviteter på barnsjukhus, utförda av professionella musiker, skulle kunna främja barns delaktighet, engagemang och välbefinnande såväl som välbefinnandet hos anhöriga och vårdpersonal. Studien genomfördes med fyra professionella musiker på en somatisk akutvårdsavdelning för barn i åldrarna 0–18 år inom Region Stockholm. Resultatet visar att "levande" musikintervention i barnsjukvården är en uppskattad icke-farmakologisk insats med potential att främja hälsa och välbefinnande för barn, familjer och vårdpersonal på liknande sätt som redan etablerade insatser från lekterapi och sjukhusclowner. Studien belyser även att levande musikintervention med barn och familjer på sjukhus ställer krav på etiska och metodiska reflektioner samt på vilka sätt sjukhusmusikers uppgiftsbeskrivning och arbetsvillkor inverkar på uppdraget.

14.30-15.00 PCMusic – en tvärvetenskaplig komplementär metod för behandling av smärta och obehag

Fil. dr Ann-Sofie Paulander, lektor, programansvarig för utbildningsprogrammet i musikterapi på KMH

Fil. dr Louise Eulau, studierektor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning vid Sophiahemmets högskola

Intresset för olika former av självhanteringsstrategier för att lindra smärta och obehag samt optimera hälsa och välbefinnande har ökat. Evidens finns för att multidisciplinär ansats med komplementär, alternativ behandling vid sidan av farmakologisk smärtlindring är hälsobringande och kostnadseffektiv. Mot denna bakgrund har forskare vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm (KMH) och Sophiahemmet Högskola (SHH) utvecklat metoden PCMusic för personcentrerad användning av avslappning till lyssnandet av egenvald musik i en smärtsam eller på annat sätt obehaglig vårdssituation. En studie visar nu att en patients självskattade upplevelser av smärta sjönk då PCMusic användes samtidigt som välbefinnandet ökade jämfört med tillfällena då PCMusic inte användes. Studien visar också en ökad nöjdhet hos vårdpersonalen då PCMusic användes.